

09.09.2019

Asia/14

§ 563

**V 25.9.2019, Valtuutettu Fatim Diarran aloite maahanmuuttajavan-
hempien kotoutumiskoulutuksen nopeuttamisesta yhteistyössä
koulujen kanssa**

HEL 2019-002604 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Fatim Diarran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Laura Kyntölä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36666
laura.kyntola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 27022019 Diarra Fatim, Maahanmuuttajavanhempien kotoutumiskoulutuksen nopeuttaminen yhteistyössä koulujen kanssa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 22 muuta valtuutettua esittävät, että Helsinki selvittää mahdollisuutta lähteä mukaan Vantaalla pilotoitua Vanhemmat mukaan kouluun -hanketta vastaavaan maahanmuuttajavanhempien kotoutumiskoulutusta edistävään hankkeeseen tai selvittää mahdollisuutta toteuttaa vastaavaa toimintaa itse.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta saamaansa lausuntoon ja toteaa, että maahanmuuttajavanhempien kotouttaminen ja kotouttamista tukeva toiminta ovat Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaista toimintaa. Kaupunkistrategian mukaisesti helsinkiläiset ovat osaamistaan, koulutustaan ja kykyjään vastaavissa töissä,

ja kaupungin työllisyyttä edistäviä palveluita suunnataan erityisesti niihin ryhmiin, joissa osallistuminen työmarkkinoille on vähäisintä. Lisäksi lähtömaiden tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen tulee olla joustavaa ja maahanmuuttajien osaamisen olla mahdollisimman hyvin työmarkkinoiden käytössä. Yrittäjyyttä tuetaan yhtenä vaihtoehtona työllistymiseen. Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehittämissuunnitelma 2017–2021 toteuttaa näiden tavoitteiden mukaista toimintaa.

Helsingissä järjestetään tällä hetkellä erilaisia kotouttavia koulutuspalveluita maahan muuttaneille vanhemmille. Stadin ammattiopistolla on kotivanhemmille suunnattua kielikoulutusta sekä urasuunnittelua (KOTIVA-toiminta), jonka aikana vanhempien lapsille järjestetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen puolesta ohjattua toimintaa. Toiminnan tavoitteena on oppia kieltä ja ohjautua jatko-opintojen piiriin, ja sen voi suorittaa suomeksi tai ruotsiksi. Osana kurssia järjestetään myös vertaisohjattua toimintaa, jossa kotivanhemmat saavat omalla äidinkiellään kotoutumista, kouluttautumista ja työllistymistä tukevia tietoja ja taitoja.

Osana Stadin ammattiopistoa toimii myös Stadin osaamiskeskus, joka yhdistää kotoutumista tukevat uraohjauksen, koulutuksen, työllistymisen ja kuntouttavia elementtejä sisältävän koulutuksen palvelut helsinkiläisille aikuisille maahanmuuttajille, jotka tulevat palveluun työ- ja elinkeinopalveluiden tai kaupungin sosiaali- ja terveystoimen ohjaamana. Osaamiskeskuksessa tehdyn osaamiskartoituksen perusteella asiakas ohjataan eteenpäin tarkoituksenmukaisiin palveluihin.

Stadin ammattiopiston kotouttavien palveluiden lisäksi kaupungin leikkipuistoissa toimii Kotoklubi Kaneli, jossa opitaan arkielämän suomen kieltä toiminnallisesti yhdessä lasten ja vanhempien kanssa ja suomen- sekä ruotsinkielinen työväenopisto järjestävät maksutonta lukutaitokoulutusta.

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä on kehitetty muun muassa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa toimivien monikielisten ohjaajien avulla. Syksystä 2019 alkaen Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimipisteissä työskentelee yhteensä 18 monikielistä ohjaajaa.

Vantaalla toteutetussa Vanhemmat mukaan kouluun -hankkeessa vanhemmat opiskelevat ammattiopistossa kotouttavia opintoja sekä suomen kieltä ja matematiikkaa perusopetuksen luokassa yhdessä muiden oppilaiden kanssa. Opintokokonaisuuden jatkoksi opiskelijoille räätälöidään ura- ja opiskelupolku. Vastaava toiminta täydentäisi olemassa olevia kaupungin kotouttavia palveluita siten, että koulun tiloihin tuotai-

siin koululaisten vanhempien opiskelutoimintaa osana kodin ja koulun yhteistyötä. Samalla kielen ja matemaattisten aineiden oppiminen parantaisi vanhempien mahdollisuuksia edetä koulutuspoluilla sekä tehostaisi heidän siirtymistään työelämään Suomessa. Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää lukuvuoden 2019–2020 aikana mahdollisuutta kehittää vastaavaa toimintaa Helsingissä. Selvityksen osana tulee tehdä toiminnan kustannusarvio ja esitys siitä, miten toiminta rahoitettaisiin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aiheesta on pyydetty lausunto kasvatus- ja koulutuslautakunnalta. Vastaus on valmisteltu kaupunginkanslian elinkeino-osastolla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Laura Kyntölä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36666
laura.kyntola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 27022019 Diarra Fatim, Maahanmuuttajavanhempien kotoutumiskoulutuksen nopeuttaminen yhteistyössä koulujen kanssa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.06.2019 § 207

HEL 2019-002604 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maahanmuuttajavanhempien kotouttaminen ja kotouttamista tukeva toiminta ovat Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaista toimintaa. Kaupunkistrategian mukaisesti helsinkiläiset ovat osaamistaan,

koulutustaan ja kykyjään vastaavissa töissä, ja kaupungin työllisyyttä edistäviä palveluita suunnataan erityisesti niihin ryhmiin, joissa osallistuminen työmarkkinoille on vähäisintä. Lisäksi lähtömaiden tutkintojen tunnistaminen ja tunnustaminen tulee olla joustavaa ja maahanmuuttajien osaamisen olla mahdollisimman hyvin työmarkkinoiden käytössä. Yrittäjyyttä tuetaan yhtenä vaihtoehtona työllistymiseen. Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehittämissuunnitelma 2017–2021 toteuttaa näiden tavoitteiden mukaista toimintaa.

Tällä hetkellä Helsingin kaupunki järjestää useita koulutuspalveluita maahanmuuttajataustaisten vanhempien kotoutumisen edistämiseksi. Stadin ammattiopisto järjestää maahanmuuttajataustaisille kotona lapsia hoitaville vanhemmille suunnattua kotouttamista tukevaa kielikoulutusta (Kotiva) ja urasuunnittelua 12 leikkipuistossa sekä muussa kaupungin toimipisteessä. Kursseja on 12 vuodessa. Yhden kurssin tuntimäärä on 160–170 tuntia. Kotiva-koulutuksen oppituntien aikana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen leikkipuistotoiminta järjestää opiskelijoiden kotihoidossa oleville lapsille leikkipuistoissa ohjattua toimintaa. Koulutuksen tavoitteena on suomen / ruotsin kielen tavoitteellinen opiskelu sekä ohjautuminen jatko-opiskeluun. Kaikille opiskelijoille tehdään jatkosuunnitelma. Suuri osa vanhemmista ohjautuu kurssin jälkeen eteenpäin ammatilliseen koulutukseen tai kotoutumista tukevaan kielikoulutukseen. Koulutukseen osallistuu vuosittain 150 pienten lasten vanhempaa. Koulutusta järjestetään myös ruotsin kielellä.

Tämän toiminnan ohessa toimivat omakieliset vertaisryhmät, joissa pienten lasten vanhemmat saavat omalla äidinkielellään kotoutumista, kouluttautumista ja työllistymistä tukevia tietoja ja taitoja kuten digitaitoja sekä henkilökohtaista ura- ja palveluohjausta. Ryhmien ajaksi vanhempien lapsille järjestetään lastenhoito. Yli puolet vertaisryhmien osallistujista ohjautuu kotoa eteenpäin kohti opintoja ja työelämää. Kaupungin 18 leikkipuistossa toimii lisäksi Kotoklubi Kaneli, jossa opitaan arkielämän suomen kieltä toiminnallisesti yhdessä lasten ja vanhempien kanssa.

Kaupungin suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa toimii ja monikielisiä ohjaajia. Syksyllä 2019 heitä aloittaa lisää siten, että elokuusta alkaen toimii yhteensä 18 monikielistä ohjaajaa. Heidän tehtävänä on osaltaan kehittää kodin ja koulun yhteistyötä maahanmuuttajataustaisten perheiden kanssa.

Osana Stadin ammattiopistoa toimii Stadin osaamiskeskus, joka yhdistää kotoutumista tukevat uraohjauksen, koulutuksen, työllistymisen ja kuntouttavia elementtejä sisältävän koulutuksen palvelut helsinkiläisille aikuisille maahanmuuttajille, jotka tulevat palveluun työ- ja elinkeinopalveluiden tai kaupungin sosiaali- ja terveystoimen ohjaamana. Stadin

osaamiskeskus tarjoaa asiakkailleen osaamiskartoituksen, jonka pohjalta asiakas ohjataan eteenpäin tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Osaamiskeskuksen toiminta toteutetaan yhteistyössä kaupungin sosiaali- ja terveystoimen, kaupunginkanslian sekä Uudenmaan työ- ja elinkeinopalveluiden kanssa.

Sekä suomen- että ruotsinkielinen työväenopisto järjestävät lukutaitokoulutusta. Kurssit ovat opiskelijoille maksuttomia. Opetus on toiminnallista suomen / ruotsin kielen opetusta, johon yhdistyy myös taito- ja taideaineita. Suomenkielisessä työväenopistossa paikkoja on 60 opiskelijalle. Ruotsinkielisessä työväenopistossa on ollut viisi opiskelijaa.

Vantaalla toimivassa Opetushallituksen rahoittamassa Vanhemmat mukaan kouluun -projektissa vanhemmat opiskelevat ammattiopistossa kotouttavia opintoja sekä perusopetuksen luokassa oppilaiden kanssa suomen kieltä ja matematiikkaa. Tämän opintokokonaisuuden jatkoksi opiskelijoille räätälöidään ura- ja opiskelupolku. Vastaava toiminta täydentäisi olemassa olevia kaupungin kotouttavia palveluita siten, että koulun tiloihin tuotaisiin koululaisten vanhempien opiskelutoimintaa osana kodin ja koulun yhteistyötä.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee toiminnan tärkeänä ja esittää, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala selvittää lukuvuoden 2019–2020 aikana mahdollisuutta kehittää vastaavaan toimintaan Helsingin toimintamalli. Selvityksen osana tehdään toiminnan kustannusarvio ja esitys siitä, miten toiminta rahoitettaisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Riikka Merimaa-Jovanovic, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi